

V. ASPECTE SEMANTICE

1

1. Alege enunțul incorect:

- a) Nu-mi place să mănânc pateu de porc.
- b) Un pateu cu brânză, vă rog!
- c) Îmi place sandvișul cu pâine.
- d) Vreau un pateu de la patiserie.

2. Cuvântul *extensiune* înseamnă:

- a) Dezvoltare, creștere; amplificare, extindere
- b) Proces prin care un cuvânt își mărește înțelesul
- c) Alungire sau întindere a unui membru sau a trunchiului anatomic în caz de luxații sau de fracturi
- d) a) și b)

3. Cuvintele: 1. *agora*, 2. *carioca*, 3. *ocluziune*, 4. *posesie*, 5. *prospecție*, 6. *reconversie* și sensurile a) *cercetare economică*, b) *deținere*, c) *spațiu public*, d) *închidere a unui orificiu*, e) *creion*, f) *schimbare profesională* se grupează astfel:

- a) 1-a), 2-b), 3-c), 4-d), 5-e), 6-f)
- b) 1-c), 2-e), 3-d), 4-b), 5-a), 6-f)
- c) 1-d), 2-e), 3-c), 4-a), 5-b), 6-f)
- d) 1-a), 2-e), 3-c), 4-f), 5-b), 6-d)

4. Sunt antonime cuvintele din seriile:

- a) normal-anormal, a mări-a micșora, tinerel-bătrânel
- b) adevărat-minciuna, bun-nebun; vizibil-invizibil
- c) bărbat-femeie, a bloca-a debloca, real-fantastic
- d) exclusiv-exhaustiv, dependent-independent, subaprecia-supraprecia

5. Sinonimele neologice ale cuvintelor: *ceresc*, *deznodământ*, *neînțelegeră*, *înflăcător*, *a mări* sunt:

- a) celest, final, ceartă, atroce, a intensifica
- b) terestru, epilog, disensiune, abominabil, a augmenta
- c) extraterestru, final, animozitate, atroce, a crește
- d) *ceresc*, epilog, animozitate, abominabil, a amplifica

6. Se pot forma antonime prin înlocuirea prefixului existent cu unul nou de la:

- a) independent, amoral, intoleranță, apoetic
- b) a subaprecia, a innoda, a împăduri, a confirma
- c) a dezlănțui, innegurat, neștiutor, incredințat
- d) neprietenos, imposibil, incoerent, desfăcut

7. Există doar cuvinte monosemantice în seria:

- a) digestiv, omogen, afect, a electrifica
- b) limbă, masă, gură, a face, facultate
- c) antibiotic, infarct, pix, curent
- d) natriu, plin, postbelic, față

V. SEMANTICĂ

1

8. Cuvintele *râs*, *stat*, *lin*, *mare* sunt:

- a) omonime lexicale totale
- b) omonime lexico-gramaticale
- c) omonime lexico-parțiale
- d) primele două omonime lexicale parțiale, ultimele două omonime lexico-gramaticale

9. Enunțurile:

- 1. A dat dovada de o uimitoare în mânăuirea ferăstrăului.
- 2. În ciuda vârstei înaintate, te uimea sa.
- 3. Nu se clarificase încă dacă sa fi permitea să ocupe postul.
- 4. Momentul său de ne-a costat scump pe toți.
- 5. Nimeni nu poate nega sa.

se pot completa cu:

- a) abilitate, agilitate, abilitare, bravada, bravura
- b) agilitate, abilitare, bravada, abilitate, bravura
- c) bravada, bravura, agilitate, abilitare, abilitare
- d) abilitare, agilitate, abilitare, bravura, bravada

10. Sunt sinonime cuvintele:

- a) apolitism = familiar, proscris = ilizibil, perorație = permanentă
- b) auster = sobru, prolix = complicat, sacerdotal = paranormal
- c) a eluda = a evita, primordial = originar, infatuat = îngâmfat
- d) efemer = trecător, ingenios = ascultător, superfluu = inutil

11. Enunțurile:

- 1. A rostit o elocuțiune interesantă.
- 2. A evaluat corect lucrările elevilor.
- 3. El este un fumător inveterat.
- 4. Avionul a făcut o scală la Londra.
- 5. Mierea este un produs apical.

sunt:

- a) 1, 4, 5 - incorecte, 2, 3 - corecte
- b) 2, 3 - incorecte, 1, 4, 5 - corecte
- c) 1, 2, 3 - incorecte, 4, 5 - corecte
- d) 1, 2 - incorecte, 3, 4, 5 - corecte

12. Cuvintele:

- 1. uimit/stupefiat
- 2. stupefiat/stupefiant
- 3. poetic/apoetic
- 4. singurătate/solitudine
- 5. efemer/veșnic
- 6. inveterat/invederat

sunt:

- a) 1, 5 - antonime, 2, 4 - sinonime, 3, 6 - paronime
- b) 1, 6 - sinonime, 2, 3, 4 - antonime, 5 - paronime
- c) 1, 4 - sinonime, 2, 6 - paronime, 3, 5 - antonime
- d) 1, 2 - sinonime, 3, 4 - antonime, 5, 6 - paronime

Med.
extensie

celest X

V. ASPECTE SEMANTICE

2

13. Antonimele cuvintelor: *continuu, a înrăutăți, a conserva, a îngropa, a crește* sunt:

- a) necontinuu, a îmbunătăți, a deconserva, a dezgropa, a scădea
- b) discontinuu, a ameliora, a altera, a dezgropa, a descrește
- c) discontinuu, a îmbunătăți, a altera, a descoperi, a mări
- d) necontinuu, a ameliora, a altera, a dezgropa, a mări

14. Enunțurile:

1. Nu am intenționat să fac o prezentare a subiectului.
2. Ni se explicase faptul că procesul era datorită situației inculpatului.
3. Deși era un individ în acea seară nu scosese niciun cuvânt.
4. Toata lumea îi reproșase limbajul
5. Dovedise în abordarea cazului și fusese concediat.

pot fi completate cu:

- a) efemeră, incasabil, laconic, primordial, disonanță
- b) exhaustivă, indecent, laic, panaceu, discriminare
- c) expectativă, incorigibil, logoree, prezumtiv, disensiune
- d) exhaustivă, inamovibil, locvace, prolix, diletantism

15. Sunt sinonime toate cuvintele din seria:

- a) retenție = reținere, nepuizabil = interminabil, incapabil = stingheritor, facțiune = închipuire
- b) recalitrant = indisciplinat, balansare = mișcare, zgârcit = avid, edificator = lămuritor
- c) defăimător = calomniator, identificabil = recognoscibil, proeminentă = protuberanță, a uza = a deteriora
- d) paupertate = sărăcie, diversiune = diversificare, disensiune = ceartă, disonanță = neînțelegere

16. Sunt corecte toate îmbinările din seria:

- a) mastru de ceremonii, scală de valori, fișă de telefon
- b) utilaj miner, prevenit din Algeria, comportament arbitral
- c) medicament proscris, operă de claritate, un metru de atlas
- d) material ordinar, lovitura mortală, regim casual al prepoziției

17. Au perechi omonime cuvintele:

- a) arie, bancă, bilă, milă, lac
- b) ham, a crește, casă, război, unde
- c) somn, a râde, banc, răs, mare
- d) roșie, copii, baie, stat, lin

18. Este corectă seria sinonimică:

- a) comprehensibil = confuz = echivoc = indefinit = obscur
- b) independent = neatârnat = suveran = liber = autonom
- c) labil = schimbător = neplăcut = respingător = antipatic
- d) terifiant = terminat = încheiat = sfârșit = decis

V. SEMANTICĂ

2

19. Este incorect enunțul:

- a) Spiritul său mercantil repugna colegilor.
- b) Rămăsese consternat la auzul veștii.
- c) Avea nevoie de o procură pentru a ridica banii.
- d) Nu păstra niciun reviriment pentru întâmplarea de anul trecut.

20. Alegeți enunțul incorect:

- a) Mașina a demarat în viteză.
- b) Au demarat lucrările la noul stadion.
- c) Dacă construcția nu va demara mai repede clădirea nu va fi terminată la timp.
- d) Demararea discuțiilor a dus la rezolvarea rapidă a situației.

21. Cuvântul *amonte* înseamnă:

- a) în jurul unui râu
- b) la poalele unui munte
- c) în vârful unui munte
- d) în susul unui râu

22. Cuvintele: 1. *autentifica*, 2. *dețasabil*, 3. *evoluție*, 4. *inviolabil* și sinonimele a) *prefacere*, b) *volant*, c) *sacramental*, d) *legaliza* se grupează astfel:

- a) 1-c, 2-d, 3-b, 4-a
- b) 1-d, 2-b, 3-a, 4-c
- c) 1-a, 2-c, 3-d, 4-b
- d) 1-b, 2-a, 3-c, 4-d

23. Sunt antonime cuvintele:

- a) mulțumire-durere, transparent-opac, frivolitate-seriozitate
- b) firav-viguros, a face-facere, a precede-a retroceda
- c) a porni-a neporni, vesel-bucuros, a umple-a dezumple
- d) optimism-fericire, nobil-inobil, nesigur-certitudine

24. Antonimul lui *prohibit* este:

- a) interzis
- b) permis
- c) proscris
- d) inaccessibil

25. Există atât relație de antonimie cât și de paronimie în grupa:

- a) tabel - tabelă
- b) caro - carou
- c) a emigra - a imigra
- d) gera - gira

26. Grupa care conține numai omonime lexicale, lexico-gramaticale este:

- a) sare, vară, ață
- b) banchet, sol, bar
- c) car, obiect, tort
- d) poartă, sare, sol

27. Cuprinde numai unități frazeologice și sinonime grupate corect seria:

- a) a-și lua inima în dinți = a îndrăzni, a rămâne cu gura căscată = a fi calm
- b) a face cu ou și cu oțet = a cerceta, tobă de carte = prost
- c) a face cu degetul = a amenința, a-și pierde capul = a avertiza
- d) slab de înger = fricos, a prinde puteri = a se întrema

28. Este corectă seria sinonimică:

- a) a sfătui = a călăuzi = a îndemna = a povățui
- b) a petrece = a trăi = a distra = a cheful

V. ASPECTE SEMANTICE

3

- c) mobiliare = modelare = fasonare = sculptare
- d) descreștere = scădere = creștere = reducere

29. Este corect enunțul:

- a) Ziariștii n-au primit abilitatea așteptată.
- b) Era un destins membru al consiliului.
- c) Îi era eroare de întâlnirea următoare.

d) Țările arabe dețin numeroase terenuri petrolifere.

30. Au perechi omonime cuvintele:

- a) soc, schelă, păstor
- b) a înțepa, rază, șiret
- c) pavilion, a monta, iarbă
- d) domeniu, condur, bon

31. Enunțurile:

1) În apropiere s-a deschis un local.....

2) Discutau.....

3) A plătit cumpărăturile în.....nu cu cec.

4) Atitudinea lui este adesea.....

se pot completa cu:

- a) familial, familiar, numeral, galcială
- b) familiar, familial, numerar, galciară
- c) familiar, familial, numeral, galcială
- d) familial, familiar, numerar, galcială

32. Formele corecte ale neologismelor următoare sunt:

- a) seringă, ștart, avocat, vasilină
- b) seringă, start, avocat, vaselină
- c) siringă, start, avocat, vaselină
- d) seringă, ștart, avocat, vasilină

33. Există doar cuvinte monosemantice în seria:

- a) aritmetică, chelner, indivizibil, electricitate
- b) față, ochi, marketing, marti
- c) energie, burniță, a trece, masă
- d) blestem, autocar, a face, cură

34. Cuvântul *omniscient* înseamnă:

- a) insistent
- b) prezent în mai multe locuri odată
- c) atolștiutor
- d) cunoscător de oameni

V. SEMANTICĂ

3

VI. APLICAȚII SUPLIMENTARE

1. Precizează valoarea adevărată sau falsă a afirmațiilor, notând în dreptul fiecăreia literele A sau F:

1. Locuțiunea adverbială *altă dată* are pluralul *alte dată*. F
2. Cacofonia se poate evita prin utilizarea construcției *ca și*. F
3. Este incorectă articularea unor nume proprii nume de locuri (Galațiul, Belgradul). F
4. Articolul hotărât enclitic se leagă cu cratimă în împrumuturile a căror finală prezintă deosebiri între scriere și pronunțare. A
5. Pluralul substantivului *chibrit* este *chibrituri*. A
6. Varianta de singular a substantivului *sandale* este *sanda*. A
7. Norma literară recomandă forma de singular, feminin, *doctoră*. F
8. Variantele de plural *viruși/virusuri* identifică realități diferite. F
9. Verbul *a trebui* are la conjunctiv prezent forma *să trebuiască*. A
10. Verbul *a miroși* are la indicativ prezent, persoana a III-a, plural, forma (ei) *miroase*. F (miror)
11. Prepoziția *pe* cu Acuzativul pronumelui relativ *care* cu rol de complement direct este întotdeauna obligatorie. A
12. Substantivele *astru* și *clește* sunt la genul neutru. F *astru - Mă - M. clește - M.*
13. Normele actuale acceptă și femininul nearticulat al numeralului ordinal *întâi* postpus substantivului și forma *întâia*. A
14. Forma *dragă* se folosește în adresare numai pentru feminin. F
15. CEC se poate ortografia cu sau fără punct CEC/C.E.C. A
16. Numeralesle ordinale și fracționare: al XI-lea, a 11-a, 16-imi se pot scrie fără cratimă. F
17. Interjecțiile repetate se pot scrie cu cratimă sau virgulă: *hai-hai; ham-ham; hai, hai; ham, ham.*
18. În cuvântul compus sud-est - nord-vest toate cele trei semne sunt linii de pauză. F
19. Abrevierile punctelor cardinale N, V, E, S se pot scrie cu punct sau fără. F
20. Cratima este obligatorie în combinațiile: *dintr-un, într-un, de-a dreptul, într-adevăr* (pentru *dintre+un, între+un, de+a dreptul, între+adevăr*). A
21. Apostroful este singurul semn exclusiv ortografic. A
22. Este recomandat ca blankul să precedă toate semnele de punctuație și nu să le urmeze. F
23. Blankul poate compensa absența punctului între inițialele majuscule ale unei abrevieri, dar nu este recomandabilă o astfel de folosire. A
24. Cuvintele ocluzie/ocluziune, extensie/extensiune, emisie/emisiune sunt variante libere ale aceluiași cuvânt, fiind amândouă acceptate de norma literară. F
25. Cuvântul *reconversiune* înseamnă: schimbare în proporție de masă a obiectului activității unor întreprinderi sau a unor ramuri industriale ca urmare a trecerii lor de la producția de război la producția de pace. A

VI. SUPLIMENTARE

26. Verbul *absolvă* are atât sensul de „iartă”, cât și pe cel de „termină” (un curs). A
27. Cuvintele *radioemisiune* și *radioemisie* au același sens: program radio. F
28. Pentru cuvintele *dihor, mijloc, profesor, măgăriță*, norma prevede existența a două forme corecte accentuate diferit. A
29. Verbul *înseamnă* are atât sensul „semnifică” cât și pe cel de „face semn”. F
30. Cuvântul *variațiune* are sensul de „modificare, schimbare”. F
31. Cuvintele *torpeda/torpedou* se referă la automobile. F
32. Cuvintele *patel/pateu* au sensuri diferite, dar amândouă fac parte din câmpul lexical al alimentelor. A
33. Unele nume de locuri străine cunoscute de mai multă vreme se pot scrie și pronunța numai ca în limba de proveniență. F
34. Unele nume de locuri străine cunoscute de mai multă vreme au în pronunție și scriere și forme tradiționale curente. A
35. Elementele inițiale (cel/cea de-) din numărul de ordine al unor manifestări periodice se scriu cu literă mare. F
36. Unele cuvinte se pot scrie cu literă mică pentru a realiza un anumit efect stilistic (*ceașescu, univers enciclopedic*). A
37. Locuțiunile pronominale de politețe se scriu cu literă mică. F
38. Se scriu cu literă mare sărbătorile religioase. A
39. Se scriu într-un cuvânt majoritatea derivatelor cu sufixe. A
40. Seria în care toate derivatele sunt scrise corect este a): F
a) proamerican, ex-ministru, poesc, nonconformist
b) pro-american, exministru, poe-esc, non-conformist
41. Putem plasa pe rânduri diferite abrevierile numelor proprii din denumirile unor instituții, indiferent de ordine. F - *002, LXXIX F.C. Hoșes !!*
42. Abrevierile HIV, SIDA se scriu întotdeauna fără punct între literele componente. A
43. În prefixul *contra-* cratimă marchează notarea convențională a unor elemente lipsite de independență. A
44. Cratima desparte articolul hotărât enclitic sau desinența de cuvintele greu flexionabile. A
45. În cuvintele *într-un, dintr-un* cratimă are rol obligatoriu. A
46. În sintagma *la sfântu-așteaptă* cratimă cumulează mai multe funcții. A
47. Virgula este folosită mai ales ca semn ortografic. F
48. Absența cratimei este recomandată în cuvântul *showul*, dar nu și în cuvântul *boardul*. F
49. Nu se scriu cu punct între litere abrevierile care conțin fragmente de cuvinte. A
50. Cratima marchează limitele dintre silabele unor cuvinte, rostite sacadat, cu valoare stilistică. A